

İZLENCE – 10.04.2018

- ▶ Sayı Ulamı
- ▶ Sayı Ayrımları
- ▶ Sayı Belirleme Yolları
- ▶ Sayı Etkileşimleri
- ▶ Sözlüksel sayı
- ▶ Türkçede Sayı
- ▶ Kişi Ulamı
- ▶ Kişi Ayrımları
- ▶ Türkçede Kişi Ulamı
- ▶ Kişi Belirlemeleri
- ▶ Kişi Etkileşimleri

Sayı Ulamı

Sayıyı göstermek üzere hemen her dilde bir, iki, üç, dört, beş, altı diye sıralanan rakamlar bulunur. Bunlar genelde hem sayıların adlarıdır hem de bu sayı değerine sahip adları niteler.

Sayının bir dilde belirli dilbilgisel yollarla kodlanıyor olması ise o dilde dilbilgisel sayı kategorisinin bulunduğunu gösterir.

Türkçede **kitaplar** sözcüğü, hem belirli bir okuma gerecini gösterir, hem de bu gerecin sayısı hakkında bilgi verir. Bu ikinci işi yapan, yani sayıda değişmeye yol açan, -lar ekidir. Bir ekle sunulduğu içindir ki sayının bu görünümü dilbilgiseldir.

Sayı Ayrımları

Sayının dillerdeki genel ayrımı tekil ile çoğul arasında olanıdır. Bu ayrım sayılar arasında „1 ve 1’den çok“, „1 ve diğerleri“ gibi bir grupta yapmak demektir. Başta Arapça, İbranca, Sanskrit, Slovence olmak üzere bazı dillerde sayı, **tekil ve çoğul**un yanı sıra **ikili** denilen ve „2“ olmayı gösteren bir alt kategoriye de içerir.

Fiji dilleri ad üzerinde “az çoğul” ile “çok çoğul” ayrımı yapar.

Tigre dilinde, böyle bir ayrımla adın üç biçimi bulunur:

feres	‘bir at’
efras	‘atlar’
efresam	‘birkaç at’

Sayı Belirleme Yolları

Sayı da tıpkı cinsiyet gibi adlarla ilgili bir kategoridir. Adların dildeki sayı ayrımlarını nasıl yansıttığı, ilke olarak, **dillerin tipolojisine** bağlı olmalıdır ama tekili kodlamanın yaygın yolu, hatta neredeyse mutlak olan yolu, sözcüğün gövdesini kullanmaktır. Yani diller, tekilliği göstermek üzere **özel bir belirleyici kullanma yoluna genellikle başvurmazlar**. Bununla birlikte, tekilliğin sınırlı biçimde ama fazladan öğeler kullanılarak anlatıldığı diller de vardır. Örneğin Breton dilinde tekillik, bazı topluluk adları üzerine ek getirilerek sağlanır:

gvez > gvez-en
'ağaçlar' 'bir ağaç'

askol > askol-en
'devedikenleri' 'devedikeni'

Farsçada da benzer bir yolla, tekillik gösteren bir son ek (-i) vardır:

ketab > *ketabi* ('bir kitap').

Sayı Belirleme Yolları

Çoğul kodlama yollarından **en yaygın olanı ek, üstelik de sonek** kullanmaktır. İşte çeşitli dillerden sonek kullanarak yapılan çoğullama örnekleri:

Amharca	-occ:	bet-occ	'evler'
Estonyaca	-ud:	raamat-ud	'kitaplar'
Fince	t :	talo-t	'evler'
Guarani	-kuera (nazal ünlülerden sonra -nguera)	jagua-kuera	'köpekler'
		mitä-nguera	'çocuklar'
Macarca	-k (ünsüz ile biten köklerde ünlü uyumuna girer)	haz-ak	'evler'
		könyv-ek	'kitaplar'
Nepalce	-harû	sahar-harû	'şehirler'
Teluguda	-lu:	bidda-lu	'oğlanlar'

Sayı Belirleme Yolları

Anindilyakwa (isolate; Northern Territory, Australia), çoğulu belirlemek üzere önek kullanan dillere örnektir:

wirr- iyikwayiwa

pl - child

‘children’

Maricopa (Gordon 1986: 29)

humar ‘child’

huma**a**r ‘children’

nchen ‘older sibling’

nchi**i**n ‘older siblings’

hat ‘dog’

ha**a**t ‘dogs’

Sayı Belirleme Yolları

Çoğul kodlamanın bir başka yolu **tondur**; Ngiti (Central Sudanic, Nilo-Saharan; Democratic Republic of Congo), böylesi bir dildir:

(5) Ngiti (Kutsch Lojenga 1994: 135)

kamà ‘chief’

kámá ‘chiefs’

màlàyikà ‘angel’

màlàyíká ‘angels’

màlimò ‘teacher’

màlímó ‘teachers’

Adòdu ‘my brother’

adódu ‘my brothers’

Sayı Belirleme Yolları

Türkçe: ev ev aramak, sokak sokak gezmek gibi anlatımlarda birden fazla kapının, evin, sokağın anlatımı, yani çokluğu, sözcüğün yinelenmesi ile bir bakıma gösterilerek verilir. Yinelemenin gösterimsel amaçlarla çoğulu gösterme özelliği Afrika dillerinde yaygındır. Sundancadan alınan aşağıdaki örnekler, bunun tipik örnekleridir.

tüm yineleme

djalma > djalmadjalma
'adam' 'halk'

parçasal yineleme

kembang > kekembangan
'çiçek' 'çiçekler'

Indonesian,

rumah 'house'

rumah-rumah 'houses'

perubahan 'change'

perubahan-perubahan 'changes'

Sayı Belirleme Yolları

- Çoğullama yolu olmayan dillerin bulunduğunu belirtmek gerekir. Bazı dillerde yaygın ve düzenli bir çoğullama yolu bulunmaz, çoğulluk genellikle ya rakamlarla verilir ya da bağlamdan çıkarılır. Örneğin [Maranungku](#) (Daly; Northern Territory, [Australia](#); [Tryon 1970b: 12](#)) böyle bir dildir. [Shigatse Tibetan](#), adlar üzerinde tekil/çoğul ayrımı yapmayan, böylece **ri** adının **dağ da dağlar da** anlamına gelebildiği bir dildir.

- [Baka](#) ([Ubangi](#), [Niger-Congo](#); Cameroon) çoğullamayı adlar üzerinde seçimlik olarak yapar:

Gba ‘village’ or ‘villages’

gba-o ‘villages’

Sayı Belirleme Yolları

WALS, 958 dillik bir veri tabanında çoğullamanın 9 ayrı yoluna göre diller arası yaygınlığı şöyle verir:

Önek kullananlar	118
Sonek kullananlar	492
Gövde değiştirenler	6
Ton kullananlar	2
Gövdeyi yineleyenler	8
Belirgin bir yöntem olmadan ek kullananlar	34
Ayrı sözcük kullananlar	150
Kaynaşma kullananlar	62
Çoğullama yapmayanlar	86

Sayının Etkileşimleri

Dilleri, **sayı ayrımlarını nasıl belirledikleri** açısından olduğu gibi bu ayrımları ne gibi kavramsal tabanlara göre belirledikleri açısından da ele alabiliriz. Bu açıdan öne çıkan iki üst ayırım ölçütü bulunmaktadır: **canlılık ve zorunluluk**. Bazı diller sayıyı bütün adlarda ayırırken bazı diller bunu yalnızca insansal adlar için yapar. Bazı diller bu ayrımı yalnızca canlı adlarda zorunlu kılarken bazı diller insansal adlar üzerinde sayı ayrımını yapma işini seçimlik tutabilir.

Hatam (West Papuan; Indonesia) dilinde sözcük canlı (insansal) ise çoğul kaynaşığı alması zorunludur (munggwom=nya).

Sayının Etkileşimleri

Çoğulu sonekleme yoluyla yansıtan dillerde sık sık birden fazla çoğul eki bulunduğu görülür. Bu dillerde çoğul eki altbiçimlenmesinin çeşitli nedenleri vardır.

Assamca, Bengalce, Makedonyaca, Rumence ve Farsçada altbiçimlenme içerikseldir, yani ekler, sözcüğün gösterdiği kavrama göre biçimlenir. Örneğin Assamcada insanlar için -bilak, hayvanlar için -bor eki kullanılırken, saygın sözcüklerin çoğulu için de ayrı bir ek (-sakal) vardır:

manuh- bilak	'insanlar'
balad- bor	'boğalar'
devta- sakal	'tanrılar'
apuni- sakal	'sizler'

Sayının Etkileşimleri

Bengalcede **canlılar için -(e)ra eki** kullanılırken **cansızlar için -guli eki** kullanılır:

manus-**era**   'adamlar'
nâdi-**guli**   'nehirler'

Makedonyacada **çoğul ekleri cinsiyete göre** çeşitlenir. Dişil ve yansız sözcüklerin sonseslerinde çeşitli değişimler görülürken eril adlar için *-ouci, -i, -ce, -ovi, -ni* dizisi bulunur:

grad-ovi   'kasabalar'
prst-i   'parmaklar'

Sayının Etkileşimleri

- Fransızcada, tıpkı Katalanca gibi genel **çoğul eki -s'tir** ama **-eu/-eau/-ou ile biten sözcüklerde ek -x** olur: *feu-x* 'ateşler'.
- Ermenicede **-er tekheceliler**, **-ner çokheceliler** için kullanılan çoğul ekleridir: *tun-er* 'evler'; *kayak-ner* 'kasabalar'.

Bir dilde birden fazla çoğul eki bulunmasının belirgin bir nedeni olmayabilir de:

Moğolca : **-nar, -uud, -cuud**

nom-uud	zaluu-cuud
'kitaplar'	'gençler'

Hollandaca : **-en ve -s:**

vrouw-en	prijz-en	zoon-s
'kadınlar' ‘	ücretler‘	'oğlanlar'

Kannara : **-aru, -kalu/galu**

sevâk-aru	mara-galu
'hizmetçiler'	'ağaçlar'

Sözlüksel Sayı

- Bir dildeki sayı ayrımları, bazı sözcüklerde içsel olarak sunuluyor olabilir. Örneğin İngilizce **people** sözcüğü, üzerinde herhangi bir dilbilgisel kodlama olmamasına karşın çoğuldur, öyle ki bu sözcük, üzerine, İngilizcenin düzenli **çoğullama ekini (-s) almadığı** gibi (*peoples) sözdizimsel yapıda da **eylemlerin çoğul biçimiyle** uyum kurar: *People *is/are...*
- Türkçede **sürü, ordu, küme** gibi anlamca çoğulluk anlatan sözcükler vardır ama bu tür sayı kavramının **dilbilgisel olduğundan söz edebilmek için**, bu sayının dilbilgisel olarak tanınması, örneğin ***Sürü kaçtılar gibi** bir tümcenin düzgün olması ve **sürüler** gibi bir çoğullamanın da dilde bulunmaması gerekir. Halbuki, hem yukarıdaki tümce bozuktur hem de **sürüler** sözcüğü Türkçede bulunmaktadır.
- Sözlüksel sayı, bazen, altkategorileri arasındaki karşıtlığı da gözetir. İngilizcede **to run** kaçmak anlamına gelir ama bir hayvan sürüsünün kaçmasından söz edilecekse **to stampede** eylemi kullanılır. Aynı biçimde insanları bir bir öldürme işi **murder** eylemi ile anlatılır. Topluca bir öldürme varsa kullanılan eylem **to massacre'dir**.

Sözlüksel Sayı

Sayının alt kategorilerinin sözcüklerle olan bağlantısı, bu kategori açık işaretlerle aktarıldığında da söz konusu olabilir. Bu bağlantı o kadar özelleşir ki, **sözcükler, çoğulu bulunanın tekili bulunamayacak, tekili bulunanın çoğulu bulunmayacak denli sayı anlatma işinden uzaklaşır, belki de sayı kategorisine ait olmaktan çıkarlar.**

İngilizce

tekili olmayan,

pants ('don, pantolon')

oats ('yulaf'),

measles ('kızamık'),

pliers ('kerpeten')

Çoğulu olmayan,

air ('hava'),

fleece ('yapak, yün'),

peace ('barış')

Türkçede Sayı

Türkçede sayının en yaygın aktarılış biçimi, **tekil** ve **çoğul** arasında ayırım yapmaktır. Tekillik gösterimsel olarak sözcüğün kendisi ile aktarılır, **çoğulluk için -lar/-ler eki** kullanılır: *kitap-kitaplar; ev-evler*. Bu ayırım, eylem çekim paradigmalarında da tekilliği ve çoğulluğu aktarma işini yüklenen özel eklerle yansıtılır:

tekil	çoğul
<i>gördü-m</i>	<i>gördü-k</i>
<i>gördü-n</i>	<i>gördü-nüz</i>
<i>gördü</i>	<i>gördü-ler</i>

İkilliğin bulunmadığı Türkçede toplu özel adlar, akrabalık adları ve tür temsilcilerine eklenen normal çoğul eki, toplu çoğul anlatımında da kullanılır:

Babamlar (babam ve annem)
Dayımlar (dayım ve ailesi)
Otoburlar (otobur familyası)

Türkçede Sayı

Türkçenin sayı anlatımları uzanımları tarihsel ve sözlükbilimsel yönler içeren tartışmalar gerektirir:

- Kökenbilimciler *ikiz, üçüz, dördüz, altız* vb sözcüklerin üzerindeki *-(ı)z* ekini eski bir çoğul eki olarak görürler.
- Bazılarına göre bu ek çoğulluk değil, ikilik gösterir, izleri insanda ikişer ikişer bulunan şu organ adlarında görülen: *omuz, diz, göz, ağız* (herhalde iki dudaktan oluştuğu için), hatta *göğüs*. Bu sözcüklerde kalıntıları bulunan sayı kategorilerinin bugün için aktif olduğunu söylemek imkansızdır.

Türkçede Sayı

Türkçenin sayı anlatımları açısından üzerinde durulması gereken bazı yabancı dillerden geçmiş sözcükler bulunmaktadır.

- Arapçanın *-un*, *-in* ve *-at* ekleri ile kurulmuş ve aslen çoğul olan **muallimin**, **memurin**, **icraat**, **hikayat**, **inşaat**, **malumat** gibi sözcükler Türkçede bolca bulunur ama bunların çoğul anlamı bugün için Türkçede ya yitmiş ya da örtük olarak kalmıştır.
- Arapçada sayı ayrımlarını vermenin daha yaygın yolu bükünlemedir: *hükm/ahkam*, *libas/elbise*, *veli/evliya*. Arapçanın bu yollarla oluşturduğu tekil/çoğul çiftlerinden Türkçeye de geçmiş olanları bulunmaktadır. Bunlardan **varaklevrak çiftinin** Arapçadaki anlamlarını bilen bazı “titiz” kimselerin **evraklar** demenin yanlış olduğunu söylediklerine bile şahit oluruz.
- Oysa Türkçenin doğal konuşucularında bu tür çiftlere yönelik sayı karşıtlığı bilgisi bulunmaz. Bunun göstergesi, Türkçede, bu tür çiftler arasında sayı ile ilgisi olmayan anlam farklılıklarının ortaya çıkmasıdır: **varak kitap yaprağıdır ama evrak, yazılı belgedir.**

Kişi Ulamı

Kişi, gerçek dünya ile en yakın bağı kuran dilbilgisel kategoridir, diyebiliriz. Bu kategori, gerçekten de konuşan, dinleyen ve hakkında konuşulan arasında ayırım yapar. Başka kategorilerle etkileşimi sonucu başkaca alt kategorileri bulunsa da kişi kategorisinin üçlü bölümlenişi esastır:

ben
(konuşan)

sen
(dinleyen)

o
(hakkında konuşulan)

- Kişinin konuşan, dinleyen ve hakkında söz edilen diye üç ayrı kişiyi gösterebilmesine karşın, tümceyi söyleyen gerçekte hep aynı kişidir: Ben
- Bununla bağlantılı bir tuhaflık da *biz*'de bulunur. ***Biz bu teklifi kabul etmiyoruz*** denir ama ***bunu söyleyen yine bendir!***

Kişi Ulamı

Kişi kategorisi sayı ile etkileşime girdiğinde, söz gelimi kişi çoğullandığında, bu kez çoğullamanın yaradılışına uygun olmayan bir ilişki sergilenir: **Biz, ben'in çoğulu değildir.** Bu "çarpık ilişki"yi daha iyi görebilmek için aşağıda *biz* ile kastedilebilecek alt kişileri göstermeye çalışalım:

Biz, yani, ben ve sen

ben ve o

ben, sen ve o

ben ve siz

ben ve onlar

ben, siz ve onlar

ben, sen ve onlar

ben, siz ve onlar

Kişi Ulamı

Yeni Malezya dilinde '**dışsal**' ve '**içsel**' biz arasında ayırım yapılır. **Dışsal olanı ben ve o** (onlar) için, **içsel olanı ben ve siz** için kullanılır. Bunun yörede konuşulan pidjına yansıması sonucu, *me-fellow* ve *you-me* gibi biçimler türemiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nin güney bölgelerinde şu kullanım da ilginçtir:

you	'sen'
you all	'siz'

- Aslında, *biz* adlı ile yansıtılan kişi kategorisinin bileşenlerinin ayrılabilirdiği durumlar, Türkçede de görülür, hem de dilbilgisel olarak.
- **Ben ve o yaşlı adam parkta yalnızdık** dediğimizde, sözlüksel özneler *ben* ve *yaşlı adam*'dır ama yüklemcil öge üzerindeki uyum, '**biz**'i göstermektedir. Aynı biçimde **Sen ve ben ayrılmaz bir ikiliyiz**'de de dilbilgisel özne ne *sen* ne de *ben*'dir tek başına, ikisinden oluşan bir çoğulluk ile **biz**'dir.

Kişi Ulamı

Dillerde kişinin tekil ve çoğul ayırımı hemen hemen esastır ama bazı dillerde fazladan **ikillik** kategorisi de bulunur. Örneğin Navajo, Samoaca, Slovence, Arapça, Lapça, Litvanyaca, Maori, Mapudungu ve Nama ikil kişinin bulunduğu dillerdir. İkililik bulunan Slovence gibi dillerde eylem de genellikle uyuma girer:

jaz **delam** 'ben yaparım'

midva **delava** 'ikimiz yaparız'

mi **delamo** 'biz yaparız'

ti **delaş** 'sen yaparsın'

vidva **delata** 'ikiniz yaparsınız'

vi **delate** 'siz yaparsınız'

on **dela** 'o yapar'

onadva **delata** 'o ikisi yapar'

oni **delajo** 'onlar yapar'

Kişi Ulamı

Kişi adılı ve Sosyodilbilim

- Kişi adıllarının toplumsal konumlarla bağlantısı, bazı dillerde kişi adıllarının temel anlamlarından sıyrılarak **saygı amaçlı** olarak kullanılması ile sonuçlanmıştır.
- Örneğin 2. çoğul kişi adılıının 2. tekil kişi için saygı amaçlı kullanılması, dillerde sık sık karşılaşılan bir görünümdür. Romence, Farsça, Nama, Modern Moğolca bu tür dillerdendir.
- Farsça 3. çoğul kişiyi de 3. tekil kişi için saygınlık amacıyla kullanılır.

Türkçede Kişi Ulamı

Türkçede oldukça şaşırtıcı olan bir uyum görünümü bulunmaktadır. Bu görünüme ulaşmak için önce şu diziye göz atalım:

Ben buyum**m**   Biz buyuz**z**   Sen busun**sun**   Siz busunuz**sunuz**   O budur**dur**   Onlar budur**dur**

Şaşırtıcılık, bu dizide adılların yer değiştirmesiyle ortaya çıkar: Bu durumda, özne 3. kişi tekil kişiyi gösteren bir adıl (bu) olmasına karşın, uyum, yüklemcil öğe konumundaki adılın içsel kişi-sayı özelliği ile uyum içindedir:

*Bu ben / Bu benim**im** *Bu sen / Bu sensin**sin** *Bu biz / Bu biziz**iz** *Bu siz / Bu sizsiniz**siniz**

Uyumun özneyi değil yüklemcil öğeyi gözettiği bu bağlamlarda öznenin adıl olması da şart değildir; bu konumda sıradan adlar da bulunabilir:

Bu sınıfta öğretmen benim. Fotoğraftaki çocuk sen mi**sin**?

Kişi Ayrımları

WALS bu ayırım açısından 200 dildeki görünümü Şöyle sunar:

Ben ve biz ayırımı bile yapmayan diller	2
Biz ve benin özdeş olduğu diller	10
İlek/dışlak biz ayırımının olmadığı diller	120
Yalnızca ilek biz için ayırım yapan diller	5
İlek ve dışlak biz ayırımı yapan diller	63

Kişi Ayrımları

Pirahã (Mura; Amazonas, Brazil) dilinde biz demek için **ben ve sen adılarını** birlikte kullanmak gerekir:

(1) Pirahã (Everett 1986: 281)

ti	gíxai	pí-o	ahápií
1.pron	2.pron	also- obl	go

'You and I will go.'

Kişi Ayrımları

Canela-Krahô (Ge-Kaingang; Brazil) **wa** adılını **ben** anlamında kullanır ama aynı adıl **ben ve diğerleri, sen değil anlamındaki biz** olarak da kullanılır. **Ben ve sen'i anlatan** ayrı bir adıl (cu) bulunmaktadır:

Canela-Krahô

a.   wa   po   pupu
              I.pron   deer   see
              'I see a deer.'

b.   ha   cu   jê   ne   po   nã   cura
              hey   incl   relative   and   deer   art   kill
              'Hey, relative, let's go and kill a deer.'

Kişi Ayrımları

Lavukaleve (Solomons East Papuan; Solomon Islands) gibi bazı diller içlek/dışlak ayrımını ikili anlatımlarda bile yapar:

ngai	'I'
el	'exclusive, exactly two'
e	'exclusive, more than two'
mel	'inclusive, exactly two'
me	'inclusive, more than two'

Kişi Belirlemeleri

Kişinin belirlemesinin dillerde hangi yollarla yapıldığı konusunun dillerin tipolojisinden etkinlenmesi beklenir ama belirlemenin dillerde ana yolu, **adıllar**dır. Bu açıdan kişinin dillerde yaygın biçimde sözlüksel olarak belirlendiğı söylenebilir. Hemen hemen her dilde kişi ayrımları adıllar yoluyla yansıtılır. Yalnızca kişi ayrımlarına dayanan kişi adılları, bir dildeki ayrımları olduğu gibi resmeder.

Kişinin dillerdeki tipik görünümlerinden biri, bağımsız adılların yanı sıra **genellikle eylemlere kaynaşmış adılların** da bulunmasıdır.

Bu kaynaşmalar, genellikle sondadır ve bu tür kaynaşmaların görüldüğü diller İbranca, Macarca, Javaca, Keşmirce, Kürtçe, Lahnda, Pašto, Farsça, Somalice, Arapça, Amharcadır. Kaynaşmalı adılların bulunduğu dillerde bağımsız adılların kullanımı genellikle empatik etki yaratır. Bazı dillerde kaynaşma öne doğru olur.

Kişi Etkileşimleri

Kişinin en çok etkileşime girdiği kategoriler gösterme adılları, sayı ve cinsiyettir.

Bazı diller dilbilgisel olarak ikili ayrıma giderken 3. kişi için gsterme adıllarını kullanır. WALS bu ynde 225 dil üzerine uyguladığı bir sınıflamada 125 dilin 3. kişiyi bir biçimde gsterme adılları ile yansıttığını aktarır:

Third person pronouns and demonstratives are unrelated to demonstratives	100
Third person pronouns and demonstratives are related to all demonstratives	52
Third person pronouns and demonstratives are related to remote demonstratives	18
Third person pronouns and demonstratives are related to non-remote demonstrative	14
Third person pronouns and demonstratives are related by gender markers	24
Third person pronouns and demonstratives are related for non-human reference	17

Kişi Etkileşimleri

Kişi ayrımları ve bu ayrımların yansıtılmasında en fazla etkileşime girilen kategori, sayıdır. Dillerde kişinin tekil ve çoğul ayrımları hemen hemen esastır ama **bazı dillerde fazladan ikillik kategorisi** de bulunur. Örneğin Navajo, Samoaca, Slovence, Arapça, Lapça, Litvanyaca, Maori, Mapudungu ve Nama ikil kişinin bulunduğu dillerdir. İkillik bulunan Slovence gibi dillerde eylem de genellikle uyuma girer:

jaz delam
'ben yaparım'

midva delava
'ikimiz yaparız'

mi delamo
'biz yaparız'

ti delaş
'sen yaparsın'

vidva delata
'ikiniz yaparsınız'

vi delate
'siz yaparsınız'

on dela
'o yapar'

onadva delata
'o ikisi yapar'

oni delajo
'onlar yapar'

Kişi Etkileşimleri

Öte yandan, tekil ve çoğul temeline dayanan ayrımlar açısından kısıtlı olan, bu açıdan örneğin **çoğul kişiler için ayrıca adıları olmayan diller** de vardır. Örneğin Balince'de ve Java dilinde çoğul adılar bulunmaz.

Çince

vo	vo-mın
'ben'	'biz'

ni	ni-mın
'sen'	'siz'

ta	ta-mın
'o'	'onlar'

Kamboçyaca

khnom	khnom-teang.ah
'ben'	'biz'

look	look-teang.ah
'sen'	'siz'

koat	koat-teang.ah
'o'	'onlar'

İZLENCE – 10.04.2018

- ▶ Sayı Ulamı
- ▶ Sayı Ayrımları
- ▶ Sayı Belirleme Yolları
- ▶ Sayı Etkileşimleri
- ▶ Sözlüksel sayı
- ▶ Türkçede Sayı
- ▶ Kişi Ulamı
- ▶ Kişi Ayrımları
- ▶ Kişi Belirlemeleri
- ▶ Kişi Etkileşimleri

Sabrınız için teşekkür ederim...